

Проект на Годината 2020

на неправителствена организация
в социалната сфера

фондация **дале**
В добри ръце

Проект на Годиinata 2020

Вече шестнадесет години организираме конкурса Проект на Годиinata. Признанието към хората, които с усилията си ежедневно и професионално помагат и променят живота на другите, е важно за цялото общество. Това са награди за професионализъм в гражданския сектор.

Церемонията обикновено се провежда в първата седмица на пролетта, но и тази година се наложи да бъде в края на юни. Изминалата 2020 година беше много различна. Още през март пандемията КОВИД-19 преобърна живота ни драматично. Промениха се проблемите и нуждите на хората. Граждански организации реорганизираха начина си на работа, дейностите и приоритетите си. Конкурсът бе отворен за граждански организации, които през годината са работили за социално включване и подобряване на условията, възможностите и качеството на живот на хората или на общността в дадено населено място, без разлика на размера и източника на финансирането, мястото на реализация, дейностите или хората, към които са насочени.

Номинации

В началото на 2021 година в условия на продължаваща пандемия получихме 15 номинации на проекти на сдружения, фондации, читалища, центрове, общини и детски градини от различни населени места в страната. Те са номинирани от граждански организации и партньори, читалища, училища, членове на екипа, доброволци, хора с увреждания и граждани, участвали в дейностите.

Критерии за оценка

Критериите са избор на най-добрите и ефективни проекти бяха определени от широк състав на журито преди провеждането на първия конкурс в 2005 година. Те включват резултати за хората; устойчивост на дейностите във времето; финансова ефективност; участие на хората от целевите групи и местната общност в планиране и реализиране на дейностите; новаторство и приложимост на идеята в други населени места в страната. Както винаги критериите бяха предварително обявени.

Жури

По традиция най-добрите проекти се определят от представители на водещи бизнес компании, медии, творци и дипломати. Тази година членове на журито са Петя Колчева, Управляващ съдружник в Новел консулт; Снежина Петрова, театрална и филмова актриса, ръководител на Департамент „Театър“ на Нов български университет; Ивайло Славов, Главен изпълнителен директор на Булпрос и Светлозар Желев, Директор на Националния център за книгата.

Наградата Проект на Годиinata е специално изработена от Георги Чапкънов.

Конкурсът и церемонията се осъществяват с медийното партньорство и подкрепа на:

КАПИТАЛ

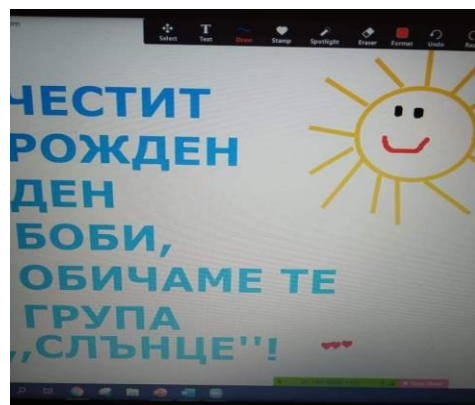

Списък на номинираните проекти по реда на подаването им:

1

Герои по време на пандемия

Цел: Подкрепа на деца и семейства в условия на пандемия за съхраняване на тяхното добро психично и физическо здраве чрез непрекъснато взаимодействие. Преодоляване на социалната изолация при децата. Проектът е насочен към децата и родителите от детската градина.

*Детска градина „Валентина Терешкова“,
Филиал с. Ярджиловци, общ. Перник
За контакти: Ани Паласкова*

*Номинирал: Доника Груева, учител.
Пожелание: „Да бъдат здрави!!!“*

2

Всеки може

Цел: Да покажем, че възрастните хора в България трябва да водят достоен живот, изпълнен с всички възможности, подходящи за тяхната възраст. Смятаме, че времето след пенсиониране е точно този етап, през който хората вече са отгледали деца, нямат трудови ангажименти и е време да обърнат внимание на собственото си развитие. Както в Европа, така и в България, пенсионерите трябва да имат възможност да се забавляват, да танцуват, да пеят и да рисуват. Първата ни цел бе чрез рисуване на Нейрографики, дори и хора, които са смятали, че нямат талант, да видят в себе си Твореца. Втората ни цел беше посредством методите на Нейрографиката – чрез рисуване на прости графични изображения – участниците да се научат да насочват живота си в желана от тях посока, да хармонизират своите мисли, да си поставят цели и желания в живота си и да откриват нови форми на активност.

Сдружение „Национално сдружение за единство и партньорство“

*За контакти: Ели Шопова
Пловдив, ул. Димо Хаджидимов 4Г
nsep@abv.bg*

*Номинирал: Васил Бункин, телевизия ТВСАТ КОМ
Пожелание: „Да запазят желанието си да подпомагат тази таргет група хора, която изначално се приема, че вече си е „отишла“. А истината е точно обратната – за тях съвсем нова страница от живота им трябва да започне. С какво ще я напълнят? Дълга дискусия, но този екип помогна на пенсионерите именно в това – да имат повече будност, че за някои от тях тя ще е може би най-важната и интересната.“*

3**CreativeArtHouse(САН) - изкуството като инструмент на комуникация**

Цел: Социално включване на млади хора с интелектуални затруднения в живота на общността, чрез използването на изкуството, като инструмент на комуникация. Повишаване на уменията на лицата с увреждания чрез обучението им в достъпни арт-техники и инструменти за изработване на художествени изделия с конкурентно висока стойност. Развитие на сътрудничеството между социалните услуги на територията на община Варна. Промяна на обществените нагласи и отношението към хората с интелектуални затруднения. Апробиране на Модел за предлагане на изработените изделия в галерийно пространство. Взаимодействие между хора с различна степен на умствено изоставане и съпътстващи заболявания ДЦП, психични и зрителни увреждания, техните семейства, подпомагащи специалисти, сродни организации и широката общественост.

Сдружение за подкрепа на лица с умствени затруднения - гр. Варна
За контакти: Мария Чанкова
Варна, 9000, ж.к. „Чайка“, бл. 67, вх. Б, партер
dc.riviera.vn@gmail.com
www.sdrujenie.eu

Номинирал: Донка Кабакова, Сдружение „Семейен център Мария“, партньор.
Пожелание: „Пожелаваме на творческия и мениджърски екипи да продължават и за напред да се утвърждават като иноватори на добри социални практики, да привличат млади специалисти и съмишленици, които всеотдайно да работят за каузата - подобряване условията на живот на хората със специални потребности.“

4**Устойчиво бъдеще – програма за екологична култура и „зелени“ предприемачески умения за млади хора с интелектуални затруднения**

Цел: Развиване на екологично отговорно поведение и критично мислене у млади хора с интелектуални затруднения за постигане на самостоятелност и формиране на важни жизнени и социални умения. Развиване „зелени“ предприемачески умения у млади хора с интелектуални затруднения. Промяна на обществените нагласи спрямо лицата с интелектуални затруднения.

Сдружение за подкрепа на лица с умствени затруднения - гр. Варна
За контакти: Станка Момчева
Варна, 9000, ж.к. „Чайка“, бл. 67, вх. Б, партер
dc.riviera.vn@gmail.com
www.sdrujenie.eu

Номинирали: Анна Радева, Фондация „Обществен дарителски фонд за Варна“.
Пожелание: „Да продължава да работи всеотдайно за промяна живота на семействата, в които има лица с интелектуални затруднения за достоен живот и справедливост! Проектната идея си заслужава да я утвърждавате!“

5

Устойчиви семейства

Цел: Подкрепа на 60 семейства /общо 245 човека, от които 60 семейства, 110 деца, 60 мъже и 75 жени/, при които съществува риск от изпадане в бедствено положение, предотвратяване риска от раздяла с децата, подобряване на психо-емоционалното им състояние и информираност за предпазване от Корона вирус.

*Сдружение „Еквилибриум“
За контакти: Елена Петкова
Русе, бул. Липник 14
e.petkova@eq-bg.org
www.eq-bg.org*

*Номинирал: Светла Межри.
Пожелание: „Да имат възможност да продължат да подкрепят семейства в нужда, за да могат децата да растат спокойни и да се развиват пълноценно в семействата си.“*

6

Усмихни се!

Цел: Подкрепа на деца със специални образователни потребности за подобряване на денталното им здраве и оказване помощ на тях и семействата им, да преодолеят по-лесно кризата, свързана с covid-19 и преодоляване на стреса. Да повиши информираността по въпросите свързани с денталното здраве на децата със специални образователни потребности, да даде възможно най-полезна информация на тях и близките им, да им се покаже как да се грижат за устната хигиена, как да се предпазват от възникване на усложнения и последваща превенция. Оказване на адекватна психологическа помощ и подкрепа на семействата на деца с увреждания.

*ИНЪР УИЙЛ КЛУБ Стара Загора – Берое
За контакти: Антония Цанева Коева – Иванова
Стара Загора,
бул. "Цар Симеон Велики" № 100, вх. В, ет.1, ап.1
iwstzberoe@abv.bg*

*Номинирал: Гургана Тодорова, Директор на Дневен център за деца и младежи с увреждания гр. Стара Загора
Пожелание: „На екипа на „ИНЪР УИЙЛ КЛУБ СТАРА ЗАГОРА – БЕРОЕ“ пожелаваме да продължат да пишат своята незабравима и успешна история на клуба, да съдействат с иновативни и креативни решения там, където е необходимо, вдъхновение от нови предизвикателства и висок професионализъм! Благодарим от името на екипа на Дневен център и родителите на децата с увреждания за сътрудничеството и подкрепата!“*

7

Купата на героите - доброволческото състезание на училищата в България

Цел: В краткосрочен план е младежи (0-29 г.) от цялата страна да създават и да участват в доброволчески инициативи в своите общности, а в дългосрочен - доброволците да пораснат като хора, които са активни в забелязването и намирането на решения на проблеми около себе си. "Купата на героите" е естественото продължение на работата на TimeHeroes с младежи-доброволци. От 2015 развиваме мрежа от ученически доброволчески клубове, а състезателният елемент, който въведохме от тази учебна година, предоставя на учениците възможности да бъдат ангажирани с кауза и да развиват личностни умения под формата на игра.

Фондация „Герои на времето“

За контакти: Благоевста Николова

София, ул. Христо Белчев 3, ет. 1

beti@timeheroes.org ; hello@timeheroes.org

<https://timeheroes.org/>; <https://kupanageroite.com/>

Клуб "Усмивка" се грижи и посещава самотно живеещи възрастни хора във Вълчи дол

Номинирал: Благоевста Николова, Директор на Фондация „Герои на времето“.

Пожелание: „На екипа зад проекта пожелавам да вярват на процеса и всички трудности по пътя, да продължават да се борят за доброволчеството в България като кауза, все така да показват добрите примери и истинските истории, и да вярват, че привидно малките действия повеждат след себе си истински ураган от добри дела.“

8

Детска градина „Българка“

Цел: Подпомагане на съхранението на българските традиции и обичаи. Реализиран е в детска градина "Българка", гр. София. Много млади хора забравят или дори не знаят за българските традиции, а тази любов и любознателност трябва да започне да се изгражда още в ранна детска възраст. Именно по тази причина, проектът е насочен към най-малките членове на обществото - децата в детските градини. Стимулиране на въображението у децата и формиране на културна грамотност и вкус към изкуството; Допълване на заниманията по изобразително изкуство и фолклор; Предизвикване на интерес към различни обичаи и българско изкуство; Връщане на българските традиции и изкуство в ежедневието на семействата, преподавателския и административен състав на градината; Създаване на модел и добър пример за прилагане на методиката на организиране на пространства с традиционни мотиви и в други учебни заведения из страната; Заздравяване на връзката между децата и родителите, родителите и учителите и децата чрез съвместни творчески дейности.

Фондация „ПОДЛЕЗНО“, София

За контакти: Юлия Иванова

podlezno@gmail.com

<https://podlezno.org/>

Номинирал: Мария Сомлева, доброволец.

Пожелание: „Да продължава да е все така сплотен и да реализира още подобни страхотни инициативи! :)“

9

Подкрепа за центрове за резидентни услуги за подобряването качеството на живот на децата и младежите

Цел: Да се осигури по-голям обхват на подкрепата на деца и младежи, настанени в институции, както за специалисти, работещи в социалната и образователна сфери чрез професионални супервизии и обучения. Чрез проектните дейности 1) да се разшири обхватът на включените представители на уязвими групи не само като брой, но и като териториален обхват 2) да се подпомогне дългия процес на деинституционализация чрез развитие на капацитета на специални училища и ЦНСТ 3) подкрепа и развитие на доброволчеството. Проектът е насочен към специалисти в сферата на социалните услуги и образованието – педагози, логопеди, психолози, рехабилитатори, социални работници и др.

Фондация Карин дом
За контакти: Дарина Райкова
draykova@karindom.org
www.karindom.org

Номинирал: Дияна Дянкова, Директор „Комплекс за социални услуги за деца и младежи“, гр. Варна.
Пожелание: „Пожелавам на екипа на проекта успех в реализирането му, да бъдат все така отдадени на своята работа и да продължават да доказват своя висок професионализъм! Несъмнено този проект заслужава наградата за най-добър проект на 2020 година!“

10

Сбъдни мечти

Цел: Да се подпомогнат нуждаещи се лица в неравностойно положение, възрастни хора от Дом за стари хора „Венета Ботева“, деца от ЦНСТ Дом №3, участие в общоградски доброволчески инициативи за набиране на средства за лечение. Набиране на дрехи, обувки, играчки, ученически пособия и лакомства за деца. Закупуване на коледна елха и играчки които децата украсяват заедно в дома. Изработване на мартеници, боядисване на великденски яйца, осмомартенски картички и събиране на книги за дарения.

ЧПГ „АК-АРКУС“ ЕООД гр. Велико Търново
За контакти: Силвия Йорданова
syordanova@ac-arcus.eu

Номинирал: Силвия Йорданова, Председател на Клуба.
Пожелание: „Пожелавам да вярват в доброто и да имат силата и ентузиазма да го осъществяват.“

Усмивка Не Сълза

Цел: Да насочим общественото внимание към задълбочаващия се проблем с домашното насилие, особено в условията на Ковид пандемията и така да подкрепим активно действащи кризисни центрове, които обгрижват жертвите – жени и деца, пострадали от насилие, а именно настанените в център „Св. Петка“ и Звено „Майка и бебе“. Освен проблема за физическата и икономическа зависимост от насилниците, жените и децата преживяват огромна психическа травма и демотивация. Подкрепа за здравния статус, самочувствие и достойнството, които често биват пренебрегвани, но са особено важни за пострадалите от насилие жени – обезсърчени, унижавани, страдали с години и забравили най-важното - Себе си. Подобрение на психическото и физическото здраве на жертвите – един особено важен фактор при справяне с насилието срещу тях, осъзнаването им като равностойни членове на обществото, като им вдъхнем надежда и кураж, че могат да продължат и да се реализират в живота.

Зонта Клуб София
За контакти: Ивелина Джамбазова
ivelina_zonta@abv.bg
<https://www.facebook.com/Zonta.Club.Sofia>

Номинирал: Фондация „Асоциация Анимус“
Пожелание: „Да продължава да работи с още по-голяма упоритост и вяра в постигане на резултати в полза на цялото общество.“

Национална кампания „Да бъдеш Баща“ – фаза 2 (2017 – 2021)

Цел: Намалване на насилието над и между деца чрез овластяване на бащите и други значими за децата мъже да бъдат по-активно включени в живота на децата си, включително и чрез детско участие. Кампанията цели обществен консенсус по две основни теми – че насилието над деца е недопустимо, и че силната и позитивна връзка с бащата има изключително важни позитивни ефекти върху развитието на децата и води до намалване на риска за насилие над децата.

Обединение „Да бъдеш Баща“ – Асоциация Родители, Фондация „Лале“, Фондация „Асоциация Анимус“, Институт по социални дейности и практики, Фондация „Джендър образование, изследвания и технологии“, Фондация „Български център за джендър изследвания“, Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, Национална мрежа за децата
За контакти: Давид Кюранов, координатор
david.kiuranov@roditeli.org
www.mencare.bg

Номинирал: Давид Кюранов, Координатор на Национална кампания „Да бъдеш Баща“, мениджър проекти в Асоциация Родители.
Пожелание: „Да продължим да си партнираме, въпреки формалния край на проекта.“

Помощ на две колела

Цел: Задоволяване на потребностите от хранителни продукти и лекарства на социално слаби семейства и деца в риск. Преодоляване на социалната изолация и задоволяване на потребностите от храна и лекарства на деца и възрастни в периода на извънредно положение. Доставка им на територията на 6 области в страната посредством доброволци-мотористи. Стартът на кампанията е даден на 6 април и приключи на 22 май. За тези два месеца в нея се включиха 297 доброволци от клубовете Brothers From Hell, Кан Аспарух 681, НОГ гр. София и гр. Велико Търново, ДУЛО, Widows Sons Grand Chapter България & Masonic Riders България, Sofia Riders, Devil Rider, дамите от Lady Bikers, Сдружение "Жените мотористи емпайърд България", "Жените мотористи споделят", Лудогорски Братя, Неврокоп, свободни мотористи, както и поддръжници на каузата. Всички те обединени от Widows Sons Grand Chapter Bulgaria & Masonic Riders Bulgaria и Българска федерация по мотоциклетизъм. Подпомогнати 1 000 семейства, деца и младежи от 6 ЦНСТД, бежански лагер и общности, многопрофилни болници в 5 областни града. Топъл обяд всеки уикенд на около 120 човека.

Widows Sons Grand Chapter Bulgaria & Masonic Riders Bulgaria

*За контакти: Даниел Капсъзов
София, Площад „Света неделя“ 19*

Номинирал: Росица Букова, Фондация „Движение на българските майки“.

Пожелание: „Да бъдат все така обединени и организирани в дейностите си.“

Детска къща „Сигурен старт“

Цел: Да се подобряват родителските умения за пълноценна грижа в основните области на ранното детско развитие. Проектът е насочен към уязвими семейства и общности, които имат нужда от интегрирана подкрепа, за да осигурят по-добри грижи за своите деца. Увеличаване на ангажиментите на местната общност по отношение на подобряване на качеството на родителските грижи, водещи до повишаване на благосъстоянието на децата и намаляване на случаите на насилие. Подобряване на родителските умения на семействата, които редовно посещават къща „Сигурен старт“ за подкрепа на цялостното развитие на децата (здравословно състояние, физическо, познавателно, социално и емоционално развитие) в периода на ранното детство. Създаване на взаимно подкрепяща се родителска общност от посещаващите къщата „Сигурен старт“, обединена около разбирането за значението на ранното детство в живота на човека, за необходимостта от подобряване на родителските грижи и недопускането на насилие на деца, negliжиране, изоставяне/извеждане от семействата им.

Сдружение „Съучастие“

*За контакти: Илиян Ризов
Варна, 9020, жк „Възраждане“, бл.22, ап.91
office@sauchastie.org
www.sauchastie.org*

Номинирал: Надежда Донева, Член на УС.

Пожелание: „Пожелавам на екипа на Сдружение „Съучастие“, Варна да намери подкрепа за устойчиво развитие на идеята „Сигурен старт“. Моделът на работа да бъде възприет от други общности и с подкрепата на институции и местни организации да бъдат създадени нови къщи „Сигурен старт“, където родители и деца да играят, да учат и да се развиват заедно.“

Вълшебните приказки

Цел: Ранна превенция на насилието и за равнопоставеност на жените и мъжете, чрез възпитание на децата от малки в дух на взаимно уважение и зачитане. Участваха 250 деца на възраст 5-7 години и техните родители от България, Италия и Гърция. Разработени са 12 модули на базата на девет най-популярни класически приказки. 180 учители от трите държави се обучават, как да използват образите и сюжетите от класическите детски приказки за да въвеждат темата за равнопоставеността между жените и мъжете (социални роли, стереотипни нагласи, насилие във всичките му форми, човешки права), за да развиват способностите на момичетата и момчетата, да ги насърчават да са заедно и да се уважава. С децата, включени в проекта, започна разговор за правата на момичетата и момчетата, за тяхната еднаква ценност в обществото и нуждата да еднакви възможности за развитие. Това е важно за местната общност, защото е важно децата да могат да общуват пълноценно помежду си, без насилие и агресия. Това ще ги направи по-отговорни и добронамерени един към друг в живота им като възрастни.

Сдружение „Асоциация НАЯ“, като водеща организация в партньорство с Международната организация за защита на децата, филиал в град Генуа, Италия и Женския център в град Кардица, Гърция

*За контакти: Светла Сивчева
Търговище, 7700, ул. „Антим I“ №37
Телефон: 0601/62889*

*naia_s@abv.bg
<http://www.naia-tg.com/>*

Номинирал: Даниела Димитрова – директор на ЦДГ № 9 „Приказка“, Търговище.

Пожелание: „Да са все така актуални, като поставят на дневен ред най-болните теми на обществото. Да запазят фокуса на своята работа и да не се отклоняват от мисията си.“

Програми

■ Програма „Силата на семейството и общността“

е за равни възможности за децата от раждането до предучилищна възраст чрез превенция на отрицателните ефекти от бедност и недостатъчен родителски умения върху развитието им. Програмата предлага подкрепа за семейства; развитие на модели и практики за овластяване на родители, семейства и общности; промени в политики чрез демонстриране на доказателства; практическа подкрепа за граждански организации да включат в ежедневно си работа принципите *Основани на правата на детето, Участие на децата, Недопускане на дискриминация, Висшият интерес на детето, Зачитане и надграждане на силните страни, Не вреди!*

■ Вярата в семейството променя живота на хората

Програмата стимулира приложение и разпространение на съвременен демократичен начин за намиране на устойчиво решение на различни проблеми - деца, родители, членове на разширеното семейство, приятели се събират, за да направят план. Фамилната групово конференция се основава на овластяване, привличане на налични ресурси и стимулиране на ролята и отговорността на семейството, децата и младежите.

■ Научено и споделено

насърчава въвеждането на нови модели на социална работа чрез развитие на капацитета на граждански организации и споделяне на опит, натрупан в процеса на изпълнение на моделни проекти. Поредица тематични срещи предлагат форум за обмяна на практики, постижения и предизвикателства, обсъждане на актуални проблеми и развитие на общи платформи за действие.

■ Проект на Годишната

е традиционна награда за най-добрите проекти на граждански организации в социалната сфера. Церемонията има за цел да отдаде публично признание за хората, които работят за подобряване на живота и възможностите на другите. По традиция в журито участват представители на водещи бизнес компании, медии, дипломати и хора на изкуството. Наградата Проект на Годишната е специално изработена от проф. Георги Чапкънов.

■ Доброволческа инициатива

е ежегоден конкурс за най-интересните и ефективни доброволчески инициативи в България без значение на място и време на реализация на инициативата, цел и начин на организация, източници на финансиране, брой и възраст на доброволците. Осъществява се в партньорство с Националния алианс за работа с доброволци.

■ За Енджиотата и хората

е конкурс за есе на тема „Защо моята организация е важна за хората?“ с цел да предизвика гражданските организации да ползват човешки език в общуването с хората, с и за които работят, дарителите, доброволците, другите организации, медиите, обществото. Конкурсът се организира в партньорство с Информационния портал за неправителствените организации в България.

■ Европейски Ден на солидарност между поколенията

е кампания за отбелязване на 29 април - ден на общуване, споделяне и зачитане между хората от всички поколения, която организираме всяка пролет повече от 10 години. Целта ни е да насърчим разнообразни съвместни дейности на хора от всички възрасти и говорим за солидарността и споделяната отговорност между хората, които са важни за всеки от нас.

■ Да бъдеш Баща

е кампания за насърчаване на активно бащинство и позитивно родителство. Насочена е към бащи и значими за детето мъже от семейния кръг с идея да стимулира позитивно, активно и ангажирано участие на мъжете в живота на децата от най-ранна възраст. Това способства за благоприятна, ненасилствена семейна среда за пълноценно развитие на децата.

■ Група за анализ на социалното въздействие в България

е неформален форум за обмяна на информация и практики в сътрудничество с Social Value International. Анализът на социалното въздействие е процес на идентифициране и предвиждане на бъдещи последици от действия, планирани и реализирани в настоящето. Той е инструмент за реално постигане на социално включване, ефективни услуги, качествено образование, запазена природна среда.

■ TraceUs

Европейски традиции, рецепти и кухня с помощта на смартфони е интересен проект с партньори от Ирландия, Франция, Испания, Кипър и Белгия, съ-финансиран по програма Еразъм+ на ЕС. Идеята е да насърчим възрастни хора да опишат и споделят свои кулинарни и културни традиции с видеоклипове, чрез лесно достъпна смартфон технология. Рецептите-клипове ще бъдат споделени с връстници от четири Европейски страни.

■ SenGuide

подкрепя хора на възраст над 55 години да станат автори в своята експертна област, като използват технологии и получат знания за използването на платформи за електронно обучение. Онлайн модулите ще бъдат създадени не от мултимедийни обучители, а от самите възрастни хора. Те ще разработят свое интерактивно съдържание. Програмата се реализира в партньорство с организации от Германия, Испания и Ирландия с подкрепата на програма Еразъм+.